

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์กับระบบงานประกันคุณภาพการศึกษา
ภายในสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย
The Relationship between Strategic Management and Quality Assurance
Systems within Educational Institutions Muang District under the
Supervision of the Secondary Educational Service Area Office Sukhothai

ธงชัย จันทร์กระจ่าง¹ ธีระพัฒน์ ช้อยนิยม^{2*} ดร.ณภาพ สุวรรณโน³

ณัฐภูมิ จับคล้าย⁴ ธนากร ชมภูเครือ⁵ สติรพร เขาวนชัย⁶

Thongchai Junkrajang¹ Thiraphat Choiniyom^{2*} Daranpob Suwanno³

Nattapoom Jubklai⁴ Thanakorn Chompukrue⁵ Sathiraporn Chaowachai⁶

¹⁻⁶คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

¹⁻⁶Faculty of Education, Naresuan University.

Corresponding author email: thiraphatch65@nu.ac.th

(Received: 18 March 2024, Revised: 18 May 2024, Accepted: 21 May 2024)

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ภายในสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย ศึกษาสภาพการดำเนินงาน ระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์กับระบบงานประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย กลุ่ม ตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 5 คน และครู จำนวน 157 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของครูแต่ละโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 162 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความ เชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.984 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารเชิงกล ยุทธ์ภายในสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) สภาพการดำเนินงานระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อำเภอ เมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์กับระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย มีความสัมพันธ์กันทางบวกใน ระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การบริหารเชิงกลยุทธ์; งานประกันคุณภาพการศึกษา; การบริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

This research aims to investigate the state of strategic administration within educational institutions in Muang district, under the supervision of the Secondary Educational Service Area Office Sukhothai, investigate the operating condition of the quality assurance system within educational institutions in Muang district, under the supervision of the Secondary Educational Service Area Office Sukhothai and investigate the relationship between strategic management and quality assurance system within educational institutions in Muang district, under the supervision of the Secondary Educational Service Area Office Sukhothai. The samples consisted of 5 administrators and 157 teachers from stratified random sampling based on the proportion of teachers at each school. A total of 162 people were sampled. The tool used for gathering the data was collected using a questionnaire with a 5-level Likert scale, yielding a reliability coefficient of 0.984. Statistical analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson correlation coefficient. The research found that: 1) The overview of the strategic administration within educational institutions in Muang district, under the supervision of the Secondary Educational Service Area Office Sukhothai was at a high level; 2) The overview of the operating condition of the quality assurance system within educational institutions in Muang district, under the supervision of the Secondary Educational Service Area Office Sukhothai was at a high level; 3) The relationship between strategic management and the quality assurance system within educational institutions in Muang district, under the supervision of the Secondary Educational Service Area Office Sukhothai had a statistically significant with a high level of positive correlation of 0.01.

Keywords: Strategic Management; Quality Assurance; School Management

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ภายใต้สภาพการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม รวมถึงสภาพการศึกษา ซึ่งการศึกษาไทยได้มีการปรับเปลี่ยนบริบทและ โครงสร้างการบริหาร เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งเกิดการปฏิรูปและพัฒนาองค์การให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดการศึกษาไทยบรรลุ วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาในยุคปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องนำการบริหาร เชิงกลยุทธ์มาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาไปในทิศทางที่ เหมาะสมและมีมาตรฐานตามแนวทางการพัฒนาที่มุ่งเน้นการพัฒนาระบบงานประกันคุณภาพ สถานศึกษา การบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นหัวใจสำคัญในการบริหารสถานศึกษา สิ่งที่สำคัญของการบริหาร เชิงกลยุทธ์คือการวางแผนกลยุทธ์ กำหนดกลยุทธ์ที่โดดเด่น แตกต่างจากสถานศึกษาอื่นและเป็นความ โดดเด่นที่สร้างสรรค์และเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของ สถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ (สมยศ บุญเจริญ, 2553)

จากนโยบายส่งเสริมประสิทธิภาพและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาดังกล่าวนั้น เป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของไทยให้มีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 และกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 กำหนดให้สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย ได้มีแนวทางในการจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัดสุโขทัยโดยการกำหนด กลยุทธ์เกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา ที่ต้องมีกระบวนการส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถบริหารและจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ ตามแนวทางการพัฒนาที่มุ่งเน้น การพัฒนาระบบงานประกันคุณภาพสถานศึกษา และส่งเสริมให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง ในระบบงานประกันคุณภาพ ภายใต้กระบวนการแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย, 2565) ซึ่งกระบวนการแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายเหล่านี้เป็นหลักการพื้นฐานของกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่จะส่งเสริมประสิทธิภาพและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัยได้กำหนดกลยุทธ์การบริหารและจัดการศึกษาตามแนวทางการพัฒนาที่มุ่งเน้นการพัฒนาระบบงานประกันคุณภาพสถานศึกษา ซึ่งระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาต้องมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งเปรียบเสมือนขั้นตอนการกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์กับระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย เพื่อที่จะนำข้อมูลจากการวิจัยไปปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานของโรงเรียนให้ มีคุณภาพตามมาตรฐานของระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายและหลักการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย
2. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์กับระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์กับระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรที่ศึกษา

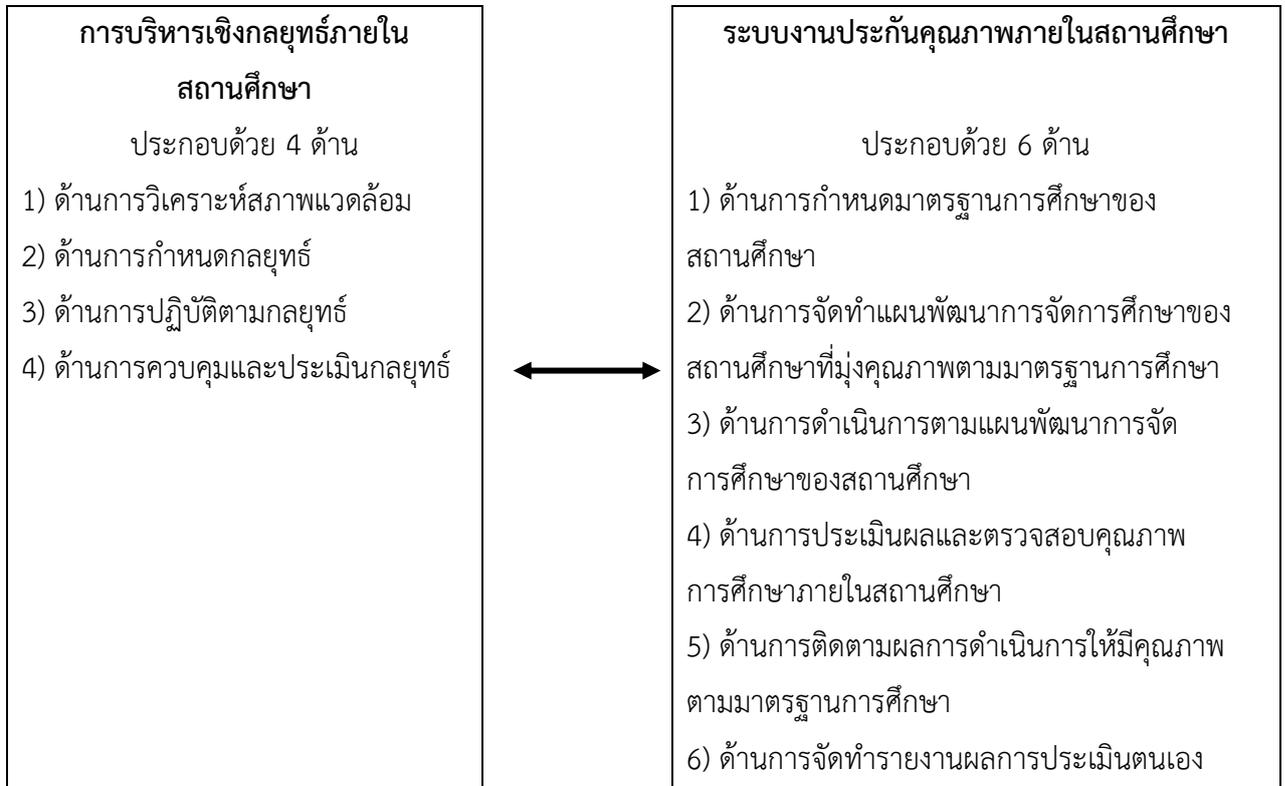
1. การบริหารเชิงกลยุทธ์ภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่
 - 1) ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
 - 2) ด้านการกำหนดกลยุทธ์
 - 3) ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์
 - 4) ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์
2. ระบบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่
 - 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
 - 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
 - 3) ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
 - 4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
 - 5) ด้านการติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
 - 6) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครู โรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย ในเขตอำเภอเมืองสุโขทัย จำนวน 275 คน แบ่งเป็น ผู้บริหาร จำนวน 15 คน ครู จำนวน 260 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการใช้ตารางของ (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน สติรพร เชาว์นชัย, 2561) โดยแบ่งเป็นผู้บริหาร จำนวน 5 คน และครู จำนวน 157 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของครูแต่ละโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 162 คน

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์กับระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อำเภอมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษาที่สังกัด มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอมือง จังหวัดสุโขทัย ประกอบด้วย 4 ด้าน ข้อคำถาม จำนวน 19 ข้อ

ตอนที่ 3 ระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอมือง จังหวัดสุโขทัย ประกอบด้วย 6 ด้าน ข้อคำถาม จำนวน 31 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์กับระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ และระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2. ผู้วิจัยสังเคราะห์เนื้อหาการบริหารเชิงกลยุทธ์ และระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

3. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม ความสอดคล้อง ความครอบคลุมเนื้อหา ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

5. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อคำถามและหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 – 1.00

6. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปใช้ (Try-Out) กับกลุ่มที่ใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบัท ผลปรากฏว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ มีค่าเท่ากับ 0.975 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีค่าเท่ากับ 0.975 หาค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งสองฉบับ เท่ากับ 0.984

7. นำผลการวิเคราะห์พิจารณาการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสร็จแล้วจัดพิมพ์ แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์กับระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนซึ่งวิธีการดังนี้

1. ผู้วิจัยยื่นขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์และแบบสอบถาม ถึงสถานศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย

3. ผู้วิจัยตรวจสอบจำนวนและความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน ซึ่งผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 162 ฉบับ ได้รับฉบับที่สมบูรณ์กลับคืน จำนวน 162 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จ โดยดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ ในสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระบบงานประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์กับระบบงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สภาพการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ภายในสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ภายในสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย ในภาพรวม

ด้านที่	รายการ	(n=162)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{x}	S.D.		
1	ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	4.15	0.70	มาก	4
2	ด้านการกำหนดกลยุทธ์	4.25	0.65	มาก	2
3	ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์	4.27	0.64	มาก	1

ด้านที่	รายการ	(n=162)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{x}	S.D.		
4	ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	4.24	0.63	มาก	3
	รวม	4.22	0.61	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$) รองลงมาได้แก่ ด้านการกำหนด กลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$)

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระบบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย ในภาพรวม

ด้านที่	รายการ	(n=162)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{x}	S.D.		
1	ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.38	0.57	มาก	1
2	ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.28	0.58	มาก	4
3	ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.36	0.62	มาก	2
4	ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.23	0.70	มาก	6
5	ด้านการติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.27	0.62	มาก	5

ด้านที่	รายการ	(n=162)		แปลผล	อันดับที่
		\bar{x}	S.D.		
6	ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	4.31	0.61	มาก	3
รวม		4.30	0.56	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า ระบบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัยในภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.30$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.38$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.36$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.23$)

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์กับระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย

ตาราง 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X _{total}
Y ₁	0.737**	0.710**	0.702**	0.716**	0.777**
Y ₂	0.727**	0.759**	0.809**	0.797**	0.832**
Y ₃	0.747**	0.753**	0.778**	0.771**	0.823**
Y ₄	0.802**	0.762**	0.773**	0.669**	0.810**
Y ₅	0.715**	0.712**	0.708**	0.759**	0.785**
Y ₆	0.548**	0.562**	0.667**	0.697**	0.669**
Y _{total}	0.801**	0.792**	0.819**	0.809**	0.871**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์กับระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r = 0.871$ **) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r = 0.832^{**}$) รองลงมาคือ ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r = 0.823^{**}$) และด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง ($r = 0.669^{**}$)

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ภายในสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย พบว่า กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ภายในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิจัยระบบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย พบว่า ระบบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษามีกระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้กับครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ และสถานศึกษาประกาศใช้ค่าเป้าหมายของสถานศึกษาโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษาดำเนินการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษา นำมากำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและประกาศใช้มาตรฐานการศึกษา และสถานศึกษาดำเนินการประกาศค่าเป้าหมายโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศผลการดำเนินงานของปีการศึกษาที่ผ่านมาอย่างเหมาะสม และเป็นไปได้

3. ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์กับระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย พบว่า ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์กับระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ภายในสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย พบว่า กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ภายในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย ส่วนใหญ่มีการดำเนินงานโดยใช้กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการบริหารสถานศึกษาที่มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมภายนอกสถานศึกษา ตลอดจนการกำหนดแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาและนำไปสู่การปฏิบัติ แผนกลยุทธ์ถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางให้สถานศึกษาก้าวไปในทิศทางที่เหมาะสม และเพื่อให้บุคลากรของสถานศึกษามีแนวทางในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา โดยทรงศักดิ์ ศรีวงษา (2550) กล่าวว่า กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์นั้นจะทำให้องค์การเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยองค์การต้องมีการนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ตามขั้นตอนการบริหารซึ่งประกอบด้วยวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดกลยุทธ์ และการประเมินกลยุทธ์ขององค์การ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชจรินทร์ ปิ่นทอง, มณฑา จำปาเหลือง (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า ระดับกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ด้านการกำหนดกลยุทธ์ ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ด้านการกำหนดทิศทางองค์กร และด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมตามลำดับ และสอดคล้องกับ ณัฐพร ละม้ายแข, ทศนะ ศรีปัตตา (2565) ได้ศึกษากระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร พบว่า กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกชั้น เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ชั้นการกำหนดกลยุทธ์ชั้นการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ชั้นการประเมินและควบคุมกลยุทธ์ และชั้นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

2. ผลการวิจัยระบบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย พบว่า ระบบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย ส่วนใหญ่มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อตอบสนองนโยบายทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 9 (3) ที่ได้กำหนดการจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักที่สำคัญข้อหนึ่ง คือ มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภท และมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษา

จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และเพื่อเป็นการรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ซึ่งทางสถานศึกษาได้จัดให้มีการดำเนินงานตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ โดยสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563) กล่าวว่า ระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษานั้น เป็นกระบวนการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา ซึ่งองค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วยการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การติดตามตรวจสอบเพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาซึ่งรวมถึงการใช้ผลประเมินเป็นฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพในวงจรการพัฒนาใหม่ต่อเนื่อง ดำเนินงานตามกระบวนการขั้นตอนและหลักการแนวคิดของระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จะส่งผลให้สถานศึกษาสามารถสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฤมล สอนดี, นราภรณ์ ยอดสิน, และพิชญภา ยืนยาว (2561) ได้ศึกษาการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี พบว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3. ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์กับระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย พบว่า ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์กับระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ทั้งนี้เนื่องจากระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษานั้น มีกระบวนการตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ต้องมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เปรียบเสมือนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษาที่เปรียบเสมือนขั้นตอนการกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์มีความสัมพันธ์กับระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิจติภูมิ พลดี, พนายุทธ เขยบาล (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 19 พบว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการ

ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 การบริหารเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาควรมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสถานศึกษาโดยใช้หลักการการบริหารเชิงกลยุทธ์ กล่าวคือ มีกระบวนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ร่วมกัน และนำผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมมากำหนดเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาสถานศึกษา โดยอาจจะกำหนดเป็นแผนการดำเนินงานในระยะยาว หรือกำหนดเป็นแผนการดำเนินงานในระยะสั้น ทั้งนี้ ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรตระหนักถึงความสำคัญในการนำกลยุทธ์ที่ได้ร่วมกันวางแผน ลงสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และสถานศึกษาต้องมีกระบวนการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย เพื่อนำผลการประเมินกลับมาปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์เพื่อพัฒนาสถานศึกษา

1.2 งานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาควรมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาชาตินโยบายการศึกษา วัฒนธรรม ความต้องการของท้องถิ่นเพื่อจัดทำเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยที่แผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นต้องมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาต้องนำกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์มาใช้เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนระบบงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานจัดการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาชาติ

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์มีความสัมพันธ์กับระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ซึ่งหมายความว่าผู้บริหารควรพัฒนาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักการบริหารเชิงกลยุทธ์เข้ามาประกอบเพื่อพัฒนาระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้สูงขึ้น เพื่อให้ผ่านการรับรองคุณภาพให้มีมาตรฐานในการจัดการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล

2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- กิจติภูมิ พลดี, พนายุทธ เขยบาล. (2564). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 19. *วารสารปัญญาภิธาน*, 6(1), 257-270.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2553). *การวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์ Strategic Planning and Formulating*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชลธิชา ร่มโพธิ์รี. (2562). การบริหารเชิงกลยุทธ์กับการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 10(1), 596-609.
- ณัฐพร ละม้ายแข, ทศนะ ศรีปัดดา. (2565). การศึกษากระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(6), 66-76.
- ดวงใจขณะสิทธิ์. (2558). การพัฒนากระบวนการสอนด้านจิตพิสัยเพื่อพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นครูของนักศึกษา. *ศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 7(2) : 95.
- ทรงศักดิ์ ศรีวงษา. (2550). *การบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- นุชจรินทร์ ปิ่นทอง, มณฑา จำปาเหลือง. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 9(2), 801-814.
- พิบูล ทีปะपाल และ ธนวัฒน์ ทีปะपाल. (2559). *การจัดการเชิงกลยุทธ์ (ปรับปรุงใหม่)*. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- ไพโรจน์ ปิยะวงศ์วัฒนา. (2560). *การจัดการเชิงกลยุทธ์เทคโนโลยีและนวัตกรรม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฤมล สอนดี, นภาพรณ ยอดสิน, พิษญาภา ยืนยาว. (2561). การบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี. *วารสารสังคมศาสตร์วิจัย*, 9(2), 229-248.
- สถิรพร เขาวนชัย. (2561). *การวิจัยทางการบริหารการศึกษา*. เอกสารประกอบการสอนวิชา 354517 การวิจัยทางการบริหารการศึกษา. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุดใจ วันอุดมเดชาชัย. (2556). *การจัดการเชิงกลยุทธ์: Strategic Management*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สามลดา.

- สิรินดา แจ่มแจ่ม. (2560). การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สมยศ บุญเจริญ. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรีเขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย. (2565). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. สุโขทัย: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2545). การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.